

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 10Sžso/37/2014                 |
| Identifikačné číslo spisu: | 8014200011                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 20.08.2014                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Zuzana Ďurišová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2014:8014200011.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Ing. H. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., zastúpenej JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, Námestie slobody č. 25, Humenné, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Špitálska č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/871 zo dňa 21.02.2013, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/1/2014-39 zo dňa 21.02.2014, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/1/2014-39 zo dňa 21. februára 2014 **p o t v r d z u j e** .  
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

### Odôvodnenie

#### I.

Konanie na prvostupňovom súde

Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením č. k. 2S/1/2014-39 zo dňa 21.02.2014 zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“). V odôvodnení uviedol, že napadnuté rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/871 zo dňa 21.02.2013, ktoré malo formu listu, bolo žalobkyni doručené dňa 26.02.2013; zákonná dvojmesačná lehota na podanie žaloby tak uplynula dňa 29.04.2013 (keďže 27.04.2013 bola sobota). Žaloba bola podaná na poštovú prepravu až dňa 19.12.2013, t.j. po uplynutí zákonnej lehoty.

#### II.

Odvolanie žalobkyne

Proti uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa včas odvolanie a žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní uviedla, že krajský súd nezohľadnil všetky okolnosti, pre ktoré bola žaloba podaná až dňa 19.12.2013. Žalobkyňa písomnou

žiadosťou zo dňa 30.11.2012 požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné o posúdenie nároku na dávku v hmotnej núdzi, zabezpečenie základných životných podmienok a o pomoc v hmotnej núdzi v zmysle zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozhodnutím č. HE1/RPVHN/SOC/2012/30017 zo dňa 12.12.2012 správny orgán rozhodol, žalobkyňa je občanom v hmotnej núdzi, ale nespĺňa nárok na pomoc v hmotnej núdzi a nepriznal jej dávku v hmotnej núdzi. Žalobkyňa podala proti rozhodnutiu odvolanie. Žalovaný listom č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/871 zo dňa 21.02.2013 žalobkyni oznámil, že napadnuté prvostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.01.2013 za použitia fikcie doručenia podľa § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), nakoľko si žalobkyňa rozhodnutie nevzdvihla na poštovom úrade do troch dní od uloženia.

Žalobkyňa následne požiadala žalovaného o vydanie rozhodnutia, pretože uvedený list nepovažovala za rozhodnutie. Keďže jej nebola doručená žiadna odpoveď, podala dňa 22.04.2013 na Krajský súd v Prešove návrh na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy a preskúmanie zákonnosti postupu správneho orgánu. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2S/18/2013-35 zo dňa 11.10.2013 návrh zamietol s odôvodnením, že odpoveď žalovaného na list žalobkyne zo dňa 16.01.2013 má povahu rozhodnutia vydaného príslušným orgánom verejnej správy, a preto bol návrh žalobkyne v konaní o nečinnosť orgánu verejnej správy posúdený ako nedôvodný.

Podľa názoru žalobkyne bolo potrebné v prvom kroku požiadať správny súd o vydanie rozhodnutia, ktorým by súd uložil nadradenému správnenému orgánu vydať rozhodnutie o odvolaní žalobkyne, aby následne mohla podať žalobu na preskúmanie takéhoto rozhodnutia. Pretože v konaní o nečinnosť Krajský súd v Prešove vyslovil, že práve list nadradeného orgánu je týmto rozhodnutím, mala žalobkyňa za to, že až od rozhodnutia súdu v tomto konaní môže podať žalobu na preskúmanie postupu správneho orgánu a jeho rozhodnutia.

Ďalšie námietky žalobkyne, uvedené v odvolaní, sa týkali merita veci a uplatnenej fikcie doručenia podľa § 24 ods. 2 správneho poriadku.

Žalobkyňa tiež požiadala, aby odvolací súd zohľadnil jej osobné pomery, celkový postup pri podávaní správnych žalôb a návrhov a pri rozhodovaní postupoval tak, aby nedošlo k prehlbovaniu jej negatívnej ekonomickej a sociálnej situácie.

Žalovaný sa k odvolaniu vyjadril prípisom zo dňa 10.04.2014, v ktorom uviedol, že žalobkyňa podala žalobu po uplynutí lehoty a krajský súd postupoval pri zastavení konania v súlade s O. s. p.

### III.

#### Právne názory odvolacieho súdu

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. preskúmavajú sudy v správnom súdnictve na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p. sa v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, postupuje podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o uznesenie, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250a ods. 2 O. s. p.

Podľa § 250b ods. 1 O. s. p. sa žaloba musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že napadnuté rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/871 zo dňa 21.02.2013, označené ako „Odpoveď na list zo dňa 16.01.2013“ bolo žalobkyni doručené dňa 26.02.2013. Žalobu však žalobkyňa podala na poštovú prepravu až dňa 19.12.2013, teda zjavne po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby v zmysle § 250b ods. 1 O. s. p.

V uvedenej veci bolo irelevantné, že žalobkyňa nepovažovala rozhodnutie žalovaného za rozhodnutie, ale za list a oneskorené podanie žaloby obhajovala podaním návrhu na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy na krajský súd.

V zmysle nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky i rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 354/08-50 zo dňa 22.01.2009, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6SŽ/196/01 zo dňa 29.04.2002 a sp. zn. 10SŽd/36/2011 zo dňa 01.08.2012) môžu byť predmetom preskúmania súdom i rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb. Súdna prax ustálila, že rozhodnutím správneho orgánu je každé rozhodnutie, ktorým sa zakladajú, menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb. Pojem „rozhodnutie“ je označením technickým a je potrebné k nemu pristupovať vždy z hľadiska jeho obsahu a nie formy. Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa považujú aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy.

Na tomto mieste dáva odvolací súd do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení, vrátane využitia možnosti podania opravných prostriedkov.

Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, odvolaniu žalobkyne nevyhovel a napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/1/2014-39 zo dňa 21.02.2014 podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c O. s. p. tak, že účastníkom konania ich náhradu nepriznal, keďže žalobkyňa nebola v konaní úspešná a žalovaný nemal nárok na náhradu trov zo zákona.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.